Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Directie Circulaire Economie

Auteur
[redacted]

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
12 mei 2026

Kenmerk
106633072

RT-0000144292

Bijlagen
3

nota
TER BESLISSING

Beslisnota Kamerbrief Aanbieding onderzoeken op het gebied van wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten

Parafenroute

[redacted]

Aanleiding
Op het gebied van kunststofproducten voor eenmalig gebruik spelen meerdere toezeggingen en moties. Met bijgaande Kamerbrief wordt invulling gegeven aan een aantal van deze toezeggingen/moties, waaronder door aanbieding aan de Kamer van twee onderzoeken op het gebied van wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten.

Geadviseerd besluit
U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het verzenden van de Kamerbrief en twee onderzoeken aan de Kamer.

Kernpunten
- In Nederland geldt regelgeving voor het gebruik van wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten. Nederland heeft deze maatregelen genomen ter implementatie van de Europese Single-Use Plastics (SUP) Richtlijn. Het doel van de regelgeving is om het gebruik van wegwerpbekers en -bakjes ambitieus en aanhoudend te verminderen, in lijn met de verplichting uit de Europese Richtlijn.
- Met bijgaande Kamerbrief worden twee onderzoeken op het gebied van wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten naar de Kamer gestuurd met een korte reflectie op de uitkomsten. De conclusie is dat de uitkomsten het beleid ter reductie van het gebruik van wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten ondersteunen.
- Verder meldt de brief in reactie op een toezegging dat er geen budget is voor een (grootschalige) consumentencampagne over herbruikbare bekers en bakjes.

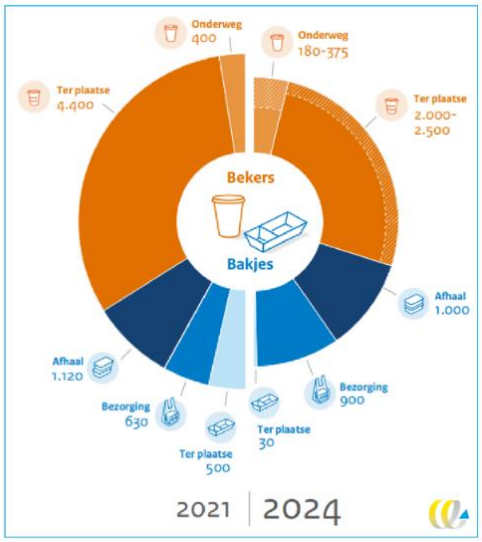
Toelichting

Rapport 'Vergelijking van de milieu-impact van eenmalige en herbruikbare bekers op kantoor' van onderzoeksbureaus Rebel en TAUW

- Dit onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de motie Boutkan[1] die het kabinet verzocht een onafhankelijk onderzoek te doen naar de daadwerkelijke duurzaamheid van bekers met een plastic coating (van maximaal 5%) voor eenmalig gebruik ten opzichte van herbruikbare bekers.
- Het onderzoeksrapport biedt inzicht in de milieu-impact van één soort eenmalige en drie soorten herbruikbare bekers op kantoor voor de duur van één jaar. In het rapport is toegelicht met welke data en aannames gewerkt is.
- Uit de analyse blijkt dat de milieuvoordelen van herbruikbare bekers aanzienlijk zijn ten opzichte van eenmalige papieren bekers in een kantoorsetting bij een 'steady-state situatie'. Dit houdt in dat wordt uitgegaan van een situatie waarin het bekersysteem is ingericht en wordt gebruikt. Voor een goed bekersysteem is het belangrijk dat herbruikbare bekers veel gebruikscycli (kunnen) maken en er efficiënt wordt gewassen.
- In de Kamerbrief is aangegeven dat de uitkomsten van het onderzoek het verbod op het gebruik van wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten bij consumptie op kantoren dat sinds 2024 in Nederland geldt, ondersteunen.

Rapport 'Marktontwikkeling plastic wegwerpbekers en -bakjes' van onderzoeksbureau CE Delft

- Het vorige kabinet heeft eerder in een Kamerbrief aangegeven een analyse te doen van de reductie van eenmalige bekers en bakjes die plastic bevatten sinds 2022, met de cijfers over 2024. Met dit onderzoek is hier invulling aan gegeven.
- De figuur toont een overzicht van de markt in 2021 en 2024 in miljoenen stuks. De onderzoekers concluderen dat het aantal plastic wegwerpbekers dat op de markt gebracht is in 2024 grofweg is gehalveerd sinds 2022. Voor bakjes heeft volgens de onderzoekers slechts een beperkte reductie opgetreden.
- De grootste reductie vond plaats bij bekers voor warme dranken bij **consumptie ter plaatse**. De onderzoekers verklaren dit door het verbod op koffiebekers op onder meer kantoren en onderwijsinstellingen.
- In de Landelijke Monitor Zwerfafval van Rijkswaterstaat van 2024 blijkt dat het aantal bekers en bakjes in het zwerfafval tussen 2021 en 2023 een stijgende trend

[1] Kamerstuk 32 852-349 (https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32852-349.html)

vertoonde. In 2024 is een afname zichtbaar, die zich niet voortzet in 2025. In 2025 is bij de bekers een lichte stijging in het zwerfafval waar te nemen, terwijl het aantal bakjes vrijwel gelijk blijft.
- In de Kamerbrief wordt aangegeven dat het kabinet in dit onderzoek onderbouwing ziet voor de in december 2025 gecommuniceerde beleidslijn dat er bij kantoren, bedrijven en (onderwijs)instellingen een verbod geldt op wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten, zonder uitzonderingen. Ook geeft u in de voorliggende brief aan dat de beoogde 40% reductie die Nederland nastreeft voor 2026, in 2024 nog niet behaald was. Het kabinet heeft er echter vertrouwen in dat de ingezette ontwikkeling verder uitkristalliseert.

Politieke context
Er is tijdens commissiedebatten circulaire economie regelmatig aandacht voor de regelgeving voor wegwerpplastic, met name vanuit PVV en VVD. Deze partijen bevragen of hergebruik duurzamer is dan wegwerp en wijzen op de mogelijke logistieke uitdagingen van een hergebruiksysteem voor ondernemers.

Krachtenveld
- De regelgeving voor wegwerpbekers en -bakjes raakt alle ondernemers, organisaties en locaties die eten en drinken aanbieden voor consumptie voor onderweg en/of consumptie ter plaatse.
- Hoewel zij geen ondertoezichtstaanden van de regelgeving zijn, zijn de producenten, importeurs en toeleveranciers van de betreffende verpakkingen een belangrijk onderdeel van het krachtenveld.
- Het is denkbaar dat partijen die voorstander zijn van het gebruik van wegwerpbekers en -bakjes (bijvoorbeeld de producenten ervan) de betrouwbaarheid en gemaakte keuzes in het rapport ‘Vergelijking van de milieu-impact van eenmalige en herbruikbare bekers op kantoor’ van onderzoeksbureaus Rebel en TAUW zullen bekritiseren, om zo de conclusie in twijfel te trekken. Om die reden hebben de onderzoekers gekozen voor wetenschappelijk onderbouwd literatuuronderzoek en hebben zij alle gemaakte keuzes goed uitgelegd.
- Er zijn geen stakeholders geïnterviewd of bevraagd voor de uitvoering van het onderzoek. De onderzoekers beschikten reeds over de benodigde inzichten vanuit wetenschappelijke literatuur en vanuit expertise rondom dit thema.